

WYDANIE 2/2019

Nowa jakość dla Szczecina

BIULETYN REWITALIZACYJNY MIASTA SZCZECIN

Projekt: Pracownia Architektoniczna ARCHAD Jacek Szewczyk

Szanowni Państwo,

Oddajemy w Wasze ręce drugie wydanie „Biuletynu Rewitalizacyjnego”, w którym podsumowujemy ponad dwuletnią pracę nad realizacją projektu Modelowej Rewitalizacji Miast, który w Szczecinie obejmował działania skupione wokół alei Wojska Polskiego. Efektem tych działań są nie tylko liczne opracowania, analizy, inwentaryzacje, audyty czy program rewitalizacji, ale przede wszystkim wnioski jakie wysnuliśmy z licznych spotkań z Państwem podczas warsztatów, dyżurów eksperckich i spotkań na świeżym powietrzu.

O skali przedsięwzięcia niech świadczy nie tylko ilość zgromadzonej dokumentacji, ale przede wszystkim Państwa aktywność w tym procesie poprzez uczestnictwo w szeregu wydarzeń, które mam nadzieję, przyczyniły się do innego spojrzenia na centrum miasta i jego potencjał.

Zakończenie projektu to dopiero początek prawdziwych zmian w centrum, nie tylko tych infrastrukturalnych, ale przede wszystkim społecznych, które są podstawą udanej rewitalizacji miast.

Dziękuję, za te dwa lata wytężonej pracy i zapraszam do dalszej aktywności na rzecz naszego wspólnego dobra jakim jest bezpieczne i wygodne życie w Szczecinie.

Piotr Kuydas

Oś zmian – aleja Wojska Polskiego

Projekt, przetarg, realizacja – tak w najprostszy sposób można opisać etapy zadania inwestycyjnego związanego z nadaniem nowej jakości alei Wojska Polskiego w wyniku jej gruntownej przebudowy. Jesteśmy w połowie tej drogi, z każdym krokiem zmiany będą bardziej widoczne.

Projekt: Pracownia Architektoniczna ARCHAID Jacek Szewczyk

O tym, jak będzie wyglądała po przebudowie najdłuższa ulica w naszym mieście zdecydowali sami mieszkańcy, którzy podczas licznych spotkań i konsultacji wskazali preferowany przez nich kierunek zmian. Późniejszy konkurs architektoniczny nadał tym wyobrażeniom realny kształt.

Zwycięską wizję w konkursie architektonicznym na zagospodarowanie przestrzeni publicznych w obszarze alei Wojska Polskiego przedstawiła Pracownia Architektoniczna ARCHAID Jacek Szewczyk. Po złożeniu dokumentacji projektowej i uzyskaniu pozwolenia na budowę wiemy już, jak ostatecznie będzie wyglądała aleja po przebudowie.

Prace zostały podzielone na trzy zadania:

I

przebudowa alei Wojska Polskiego na odcinku od placu Zwycięstwa do placu Szarych Szeregów oraz zagospodarowanie 3 placów wzdłuż alei Wojska Polskiego, tj. placu Zgody, terenu pomiędzy aleją Wojska Polskiego, a ulicą Ściegiennego oraz terenu u zbiegu ulicy Edmunda Bałuki i alei Wojska Polskiego. Zadanie podzielono na 3 etapy:

ETAP A

odcinek od placu Zwycięstwa
do placu Zgody

ETAP B

odcinek od placu Zgody do
ulicy Jagiellońskiej

ETAP C

odcinek od ulicy Jagiellońskiej
do placu Szarych Szeregów

przebudowa zagospodarowania ulic sąsiednich do alei Wojska Polskiego, tj. odcinka ulicy Jagiellońskiej (od alei Piastów do alei Wojska Polskiego),

przebudowa zagospodarowania ulic sąsiednich do alei Wojska Polskiego, tj. odcinka ulicy Śląskiej bez przejazdu (od ulicy Więckowskiego do drogi wewnętrznej za budynkami Spółdzielni Mieszkaniowej „Śródmieście”).

Co się zmieni na Wojska Polskiego?

Czeka nas uspokojenie ruchu („tempo 30 km/h”), miejsca sugerujące przejście przez obie jezdnie, dwie jezdnie jednokierunkowe jednopasowe, przedzielone pasem parkingów (skośnych pod kątem 60° w stosunku do krawędzi jezdni) wraz z zieleńcami. Nawierzchnia jezdni i zatok postojowych będzie wykonana z kostki granitowej, a po zewnętrznych stronach obu jezdni będą ciągi piesze. Wzdłuż jezdni rozmieszczone zostaną słupki uliczne oraz oświetlenie LED.

Dodatkowo wzdłuż budynków wysokich przy alei Wojska Polskiego 15-27 zaprojektowano zieleniec z nasadzeniami oraz okrągłe kwietniki. Na zakończeniu zieleńca zlokalizowana będzie wiata pełniąca funkcję zadaszania miejskiego tj. miejsce organizacji różnego typu imprez: wystaw, targów miejskich, koncertów itp.

Plac Zgody zyska formę ronda, wewnątrz którego zaprojektowano przestrzeń publiczną o charakterze rekreacyjnym, gdzie zlokalizowane będą zieleńce z drzewami oraz urządzenia rekreacyjne m.in. ławki, huśtawki, trampoliny.

Na placu pomiędzy aleją Wojska Polskiego, a ul. Ściegiennego („Ściana Płaczu”), projekt zakłada przebudowę wraz z przywróceniem pierwotnej funkcji tj. placu z siedziskami i fontanną.

Kolejnym krokiem po uzyskaniu pozwolenia na budowę będzie ogłoszenie przetargu na wykonanie robót budowlanych (2020 rok) i realizacja inwestycji, która będzie kontynuacją i jedną ze składowych kompleksowych zmian w obszarze rewitalizacji.

Projekt: Pracownia Architektoniczna ARCHAID Jacek Szewczyk

Dzieje się w centrum!

Inwestycje w infrastrukturę, remonty, badania, czy analizy to jedynie część prawdziwych zmian, które dzieją się w centrum miasta. Podstawą każdej rewitalizacji są działania społeczne. Zobaczcie najciekawsze wydarzenia ostatniego roku w telegraficznym skrócie.

We wrześniu Stowarzyszenie Twórców i Producentów Sztuki zaprosiło mieszkańców na uroczystą kolację, potańcówkę i festiwal sztuki w samym sercu śródmieścia.

Fot. materiały organizatora

W maju odbyły się: niezwyklej recital w podwórkowej zieleni, mobilne atelier fotograficzne, odsłonięcie podwórkowej mozaiki, miejska rywalizacja inspirowana dawnymi i współczesnymi gramami „spod klatki” i pokazy filmów. Wszystko w ramach akcji „Śródmieście od ulicy do podwórka” realizowanej przez Stowarzyszenie OSWAJANIE SZTUKI, ŚRODEK Śródmiejski Punkt Sąsiedzki i samych mieszkańców. Każde wydarzenie miało miejsce w podwórkach w ścisłym Śródmieściu.

Fot. Ania Biały

W sierpniu Fundacja Kamienica 1 w parku gen. W. Andersa swoich najmłodszych gości zaprosiła m.in. na ciekawe warsztaty, turniej gier podwórkowych i grę miejską. Był również czas na relaks przy drobnym poczęstunku i dźwiękach muzyki zespołu Jackpot. Dorośli mieli okazję zapoznać się z planami rewitalizacji Śródmieścia i obejrzeć koncepcje zagospodarowania pięciu śródmiejskich kwartałów. Każda osoba, która otrzymała pocztówkę z zaproszeniem na piknik, na odwrocie pocztówki mogła wypisać życzenia dla Śródmieścia i przekazać ją prowadzącym.

Fot. materiały organizatora

Fundacja Kamienica 1 przypomniała uczestnikom serii 9. zajęć (skierowanych do dzieci, młodzieży, osób dorosłych i osób starszych) o starych grach i zabawach podwórkowych oraz przybliżyła im nowe formy aktywności, które można uprawiać w warunkach jakie panują na obszarze rewitalizacji al. Wojska Polskiego.

Fot. materiały organizatora

W ramach każdego wydarzenia realizowanego przez Fundację Kamienica 1 pod nazwą „Stare i nowe gry podwórkowe” zaprezentowano mieszkańcom prawidłowe użytkowanie urządzeń i przedstawiono możliwość bezpłatnego skorzystania z atrakcji sportowych.

Fot. materiały organizatora

Z pomocą Środka. Śródmiejskiego Punktu Sąsiedzkiego mieszkańcy podjęli rękawicę i zawalczyli o swoje podwórka!

Fot. Grażyna Iłowiecka

ŚRODEK DLA ŚRÓDMIEŚCIA - oto dwa dni z życia pewnego podwórka przy ul. Śmiałego, gdzie sąsiedzi wspólnie ze Środkiem. Śródmiejskim Punktem Sąsiedzkim, podjęli się przywrócenia przestrzeni na spotkania sąsiedzkie.

Fot. Grażyna Iłowiecka

W lipcu Stowarzyszenie Oswajanie Sztuki prowadzące Środek. Śródmiejski Punkt Sąsiedzki przygotowało trasę śladem „miastochodzika”, czyli 21 spacerów inspirowanych miastem, wraz z ich autorem - Pawłem Kulą.

Fot. materiały organizatora

To jedynie część działań, które podejmowane są w obszarze rewitalizacji. Dzięki takim inicjatywom jak Środek. Śródmiejski Punkt Sąsiedzki, Punkt Kreatywny „Jadwiga” czy codzienna działalność organizacji pozarządowych, mieszkańcy mieli nie tylko okazję do wzięcia udziału w ciekawych wydarzeniach, ale i poznania swoich sąsiadów, skorzystania z porad ekspertów, porozmawiania, czy wyrażenia swojej opinii na temat zmian w centrum naszego miasta.

Tak mieszkańcy widzą swoje podwórka

W ramach projektu Modelowej Rewitalizacji Miast powstało 5 koncepcji zagospodarowania wnętrza kwartałów w centrum miasta. Koncepcje powstały we współpracy z ich mieszkańcami.

Wytypowanych do opracowań zostało 5 kwartałów położonych w sąsiedztwie alei Wojska Polskiego oznaczonych numerami:

- 8** – obszar ograniczony al. Wojska Polskiego, ul. Jagiellońską oraz al. Piastów,
- 9** – obszar ograniczony al. Wojska Polskiego, ul. Piłsudskiego, ul. Monte Casino, ul. Jagiellońską,
- 25** – obszar ograniczony al. Wojska Polskiego, ul. Ściegiennego, al. Piastów, ul. Jagiellońską,
- 38** – obszar ograniczony al. Wojska Polskiego, ul. Krzywoustego, ul. Ks. Bogusława X,
- 39** – obszar ograniczony al. Wojska Polskiego, ul. Ślaską, ul. Więckowskiego.

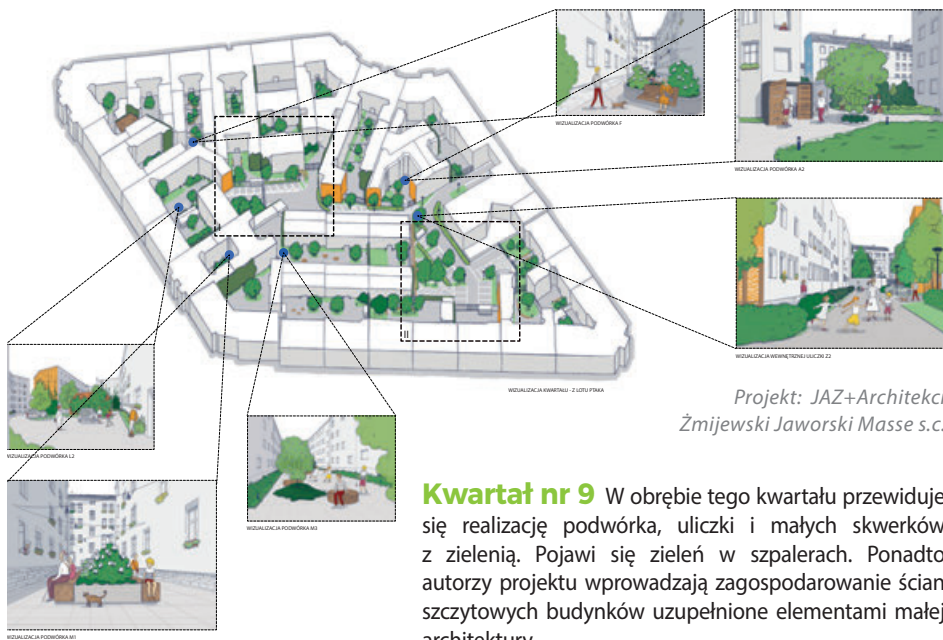
Obecnie podwórka to często niezagospodarowane miejsca bez określonej funkcji. Wyłonieni w przetargu wykonawcy koncepcji we współpracy z mieszkańcami zaprojektowali nowe, estetyczne i funkcjonalne rozwiązania dla tych przestrzeni.

Zobacz jak zmieni się 5 szczecińskich podwórek:

Kwartał nr 8 Główną ideą projektu było utworzenie czterech różnych przestrzeni zróżnicowanych pod względem przeznaczenia. I tak powstało miejsce do aktywności, rekreacji, wypoczynku i sztuki. Każda z tych przestrzeni zyska nową nawierzchnię, a w otoczeniu pojawiają się elementy małej architektury.

*Projekt: Górski Chmielewska
Architekci Sp. z o.o.*

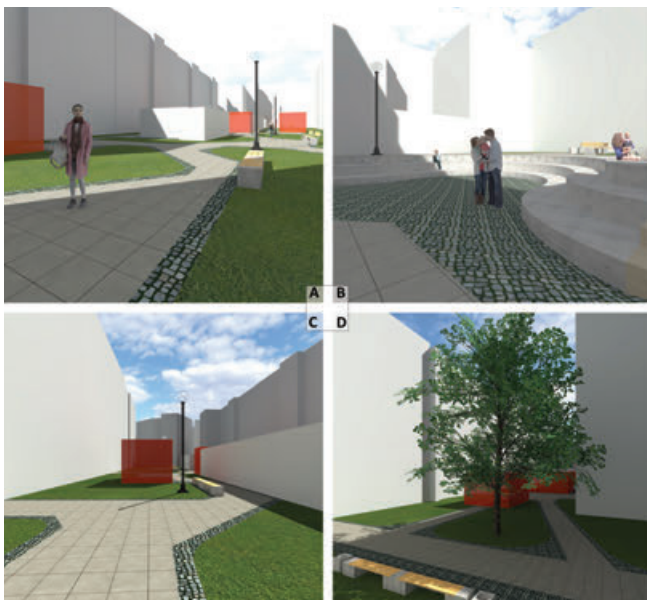

Projekt: JAZ+Architekci
Żmijewski Jaworski Masse s.c.

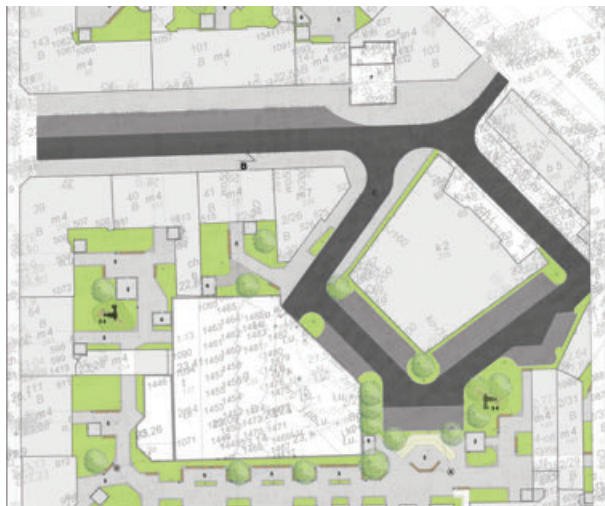
Kwartał nr 9 W obrębie tego kwartału przewiduje się realizację podwórka, uliczki i małych skwerków z zielenią. Pojawi się zieleń w szpalerach. Ponadto autorzy projektu wprowadzają zagospodarowanie ścian szczytowych budynków uzupełnione elementami małej architektury.

Kwartał nr 25

Zaproponowana koncepcja oferuje zmianę dotychczasowego sposobu parkowania pojazdów poprzez lepsze wykorzystanie przestrzeni, poprawę stanu technicznego istniejących obiektów, a także utworzenie przestrzeni sprzyjającej większej integracji mieszkańców.

Projekt: Utila Sp. z o.o.,
Wyższa Szkoła Techniczna
w Katowicach

Kwartal nr 38

Projekt, podobny do kwartału nr 25. Dodatkowo, zawiera propozycję wykorzystania przestrzeni fragmentu ulicy A. Małkowskiego na funkcje integrujące społeczność lokalną, m.in. organizację kawiarni z ogródkiem w strefie dojścia do alei Wojska Polskiego.

Projekt: Utila Sp. z o.o.,
Wyższa Szkoła Techniczna
w Katowicach

Kwartal nr 39

Podstawowe założenie projektu to uporządkowanie wnętrza poprzez wymianę nawierzchni oraz reorganizację geometrii utwardzonych dojść i dojazdów, wydzielanie miejsc gromadzenia odpadów oraz przedogródków, czy elementów małej architektury. Całość uzupełniona jest przestrzeniami wypoczynkowymi służącymi do integracji mieszkańców jako substytut brakujących balkonów.

Projekt: GRID
Architekci Sp. z o.o.

Rewitalizacja Centrum Szczecina - kierunki działań

Odnowiona aleja Wojska Polskiego (na odcinku od pl. Zwycięstwa do pl. Szarych Szeregów) ma być osią działań rewitalizacyjnych miasta. Aleja ma promieniować na pozostałe części Śródmieścia: w kierunku Odry i w stronę Turzyna. Zakreślony w ten sposób obszar ma być miejscem integracji i intensyfikacji działań.

Projekt: DOMINO Grupa Architektoniczna Wojciech Dunaj

PRZYWRACAĆ ŻYCIE ZNISZCZONYM OBSZAROM

- tak, w wielkim skrócie, można zdefiniować proces jakim jest rewitalizacja. To nie tylko wyremontowane elewacje kamienic, równe chodniki czy odnowione place. Celem rewitalizacji jest tchnąć nowe życie w dane miejsce, usunąć przyczyny degradacji, poprawić jakość życia ludzi i dać impuls do rozwoju gospodarczego.

Rozwój Szczecina ma dwa główne kierunki: Łasztownię oraz Śródmieście. Uruchamiany proces rewitalizacji ma doprowadzić do połączenia tych dwóch klu-

czowych dla rozwoju Szczecina, obszarów miasta. Osią tej rewitalizacji ma być odnowiona i ożywiona aleja Wojska Polskiego. Nie zaczynamy od zera. Wiele już się wydarzyło. Do 2019 roku zakończono ponad 150 różnego rodzaju działań, w tym m.in.:

- kompletną renowację dwóch kwartałów 22 i 27 oraz rewitalizację kwartału 23,
- działania skierowane do wybranych grup społecznych wymagających wsparcia /*/mieszkaniowego m.in. Program „Dom dla seniora” (38 mieszkań); Dzienny Dom „Senior+”; Śródmiejski Punkt Sąsiedzki; „Dom na start”; „Dom dla dziecka”,
- działania w sferze infrastruktury: „Zielone Podwórka” i „Zielone Przedogródki”,
- działania miękkie: Śródmiejski Punkt Sąsiedzki, Projekt „Wstąp do Śródmieścia”, aktywizacja mieszkańców z wykorzystaniem Lokalu KREATYWNEGO przy ul. Królowej Jadwigi 2.

STREFA SPECJALNEGO DZIAŁANIA Na potrzeby zarządzania procesami zachodzącymi w wyznaczonych obszarach zdecydowano o wyznaczeniu strefy strategicznej interwencji, która obejmuje tereny kluczowe dla wskazanych kierunków.

Strefa strategicznej interwencji to miejsce szczególnego zainteresowania samorządu, wyznaczona w celu wspierania zjawiska „powrotu do centrum miasta” - terenu z atrakcyjnymi przestrzeniami publicznymi o dużej wartości kulturowej, społecznej, ekologicznej, estetycznej i ekonomicznej. W strefie wskazane będą mniejsze tereny, które wiążą politykę rozwoju z politykami sektorowymi obejmującymi m.in.:

- politykę rewitalizacyjną - obszar rewitalizacji,
- politykę przestrzenną - ścisłe centrum miasta, wskazane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i przekształcenia przestrzeni publicznej,
- politykę transportową - podstrefa centralna strefy płatnego parkowania, innowacyjne rozwiązania

w zakresie logistyki dostaw, bezpieczeństwa ruchu drogowego i uspokajania ruchu na podstawie hierarchizacji układu komunikacyjnego, zwiększenie dostępności transportu zbiorowego w nawiązaniu do SKM,

- politykę kulturalną – wspieranie działań kulturalnych w przestrzeni publicznej.

ETAPY DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH Pierwszy do 2023 - obejmie przebudowę i nadanie nowego znaczenia al. Wojska Polskiego (na odcinku od pl. Zwycięstwa do pl. Szarych Szeregów). Aleja stanowi oś działań rewitalizacyjnych, ma ona promieniować na pozostałe części Śródmieścia, a kolejne etapy rewitalizacji będą „odchodzić” od tej osi.

Drugi etap (2030) - odejście w stronę Odry przez ul. Jagiellońską, Deptak Bogusława lub ul. Bałuki do placu Lotników oraz placu Adamowicza. Proces ten ma polegać na tworzeniu łączników, które powiążą ze sobą odnowione już części Śródmieścia.

Trzeci etap - obejmuje inwestycje w część Śródmieścia na zachód od alei Wojska Polskiego (w kierunku Turzyna). Ten obszar będzie realizowany w ostatniej fazie (2040 - 2050), jednak wcześniej zostaną w nim przeprowadzone inwestycje i działania związane z komunikacją publiczną tj. zintegrowania śródmiejskiego systemu komunikacji ze Szczecińską Koleją Metropolitalną.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

2019 r.

Integracja działań z obszaru rewitalizacji

- Renowacja kwartałów 30 i 33 oraz rewitalizacja wnętrza kwartału 36
- Przygotowanie dokumentacji projektowej al. Wojska Polskiego
- Uruchomienie zintegrowanej komunikacji dot. rewitalizacji – projekt Słynna Aleja

2020 - 2023 r.

Rozpoczęcie realizacji inwestycji na al. Wojska Polskiego - III kwartał 2020 r. – ogłoszenie przetargu.

- Zbudowanie oferty powrotu mieszkańców do Śródmieścia
- Zbudowanie komunikacji i wsparcia działań rewitalizacyjnych, w oparciu o projekt Słynna Aleja

Szczecin stawia sobie ambitne cele i już nie raz pokazał, że potrafi je realizować. Zgodnie z wizją miasta, aby pozyskać nowych mieszkańców, trzeba im zaoferować przestrzeń, klimat i wygodę. Ten potencjał jest i Miasto chce go jak najlepiej wykorzystać.

Projekt: DOMINO Grupa Architektoniczna Wojciech Dunaj

Wszystko o rewitalizacji

PODSUMOWANIE

8 i 9 października Miasto Szczecin podczas konferencji podsumuje projekt pn. „Rewitalizacja obszaru przestrzeni publicznej i zabudowy śródmiejskiego odcinka alei Wojska Polskiego w Szczecinie”.

Mieszkańcy zainteresowani tematem rewitalizacji w Szczecinie w trakcie spotkania będą mogli nie tylko zapoznać się z aktualnymi informacjami na temat działań naszego miasta w ramach projektu, ale również poznać i porozmawiać z osobami zaangażowanymi w ten proces, wziąć udział w warsztatach czy spacerach studyjnych.

Projekt pn. „Rewitalizacja obszaru przestrzeni publicznej i zabudowy śródmiejskiego odcinka alei Wojska Polskiego w Szczecinie” z uwagi na unikatowe rozwiązanie otrzymał dotację w konkursie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju pn. „Modelowa Rewitalizacja Miast”.

Program ten ma za zadanie opracowanie wzorców rewitalizacji, które będą dla innych samorządów inspiracją do podejmowania bardziej efektywnych działań w sferze rewitalizacji.

Do I etapu konkursu zgłoszono 240 propozycji projektów, z których do kolejnego dostało się 57. W drugim etapie samorządy rozwijały wcześniejsze propozycje przygotowując docelowe projekty – otrzymały wówczas wsparcie edukacyjne oraz eksperckie ze strony Ministerstwa. Dofinansowanie, którego łączna wartość to blisko 43,7 mln zł, przewidziano dla 20. najlepiej ocenionych projektów.

Szczecin uplasował się na 10. miejscu listy rankingowej z 4. najwyższą kwotą dofinansowania wynoszącą 3 762 090 zł. Łączną wartość projektu określono na kwotę

4 180 100 zł. Projekt jest realizowany od 1 marca 2016 roku i będzie trwał do końca listopada 2019 roku.

Działania w ramach projektu koncentrują się wokół poprawy jakości przestrzeni publicznych w obszarze alei Wojska Polskiego, warunków życia mieszkańców oraz prowadzenia działalności gospodarczej. Towarzyszą im różnorodne przedsięwzięcia społeczne.

Harmonogram konferencji oraz więcej informacji o projekcie:

www.wojskapolskiego.szczecin.eu